

Sammanfattning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande

Övergripande bedömning av måluppfyllelse		Övergripande bedömning av insatsportföljens genomförande	
Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per sektor			
Sektor	Bedömning av måluppfyllelse	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Demokratisk samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och jämställdhet			
Ökad tillgång till grundläggande social service for utsatta grupper och individer			

1. Övergripande bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande

Analys och bedömning

En utvärdering¹ av strategigenomförandet i Zimbabwe januari 2011 – december 2014 gjordes sommaren 2014. Utvärderingen konstaterade att svenska insatser har bidragit till måluppfyllelse vad gäller de sociala sektorerna och stöd till demokratisk samhällsstyrning. Samtidigt föreslogs ambassaden se över hur stöd till civilsamhället skulle kunna stramas upp för att få ett ännu bättre genomslag.

Stödet till demokratisk samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och jämställdhet är delvis ”on track”, men målformuleringen är alltför ambitiöst formulerat vad gäller civilsamhället för att kunna nås med svenska insatser. Stödet till de sociala sektorerna har bidragit till goda resultat och genomförandet fortskrider enligt plan. Ambassadens bedömning är att vi är ”on track” för att nå detta sektormål.

I stor utsträckning präglades 2014 av ett vänteläge efter antagandet av den nya konstitutionen och de allmänna valen 2013. På ambassaden rådde dessutom ett vänteläge pga. osäkerheten kring en ny strategi.

Vid valet 2013 omvaldes President Mugabe och ZANU-PF bildade ensam regering med 2/3 majoritet i parlamentet. Regeringspartiet tog ett allt hårdare tag om makten och oppositionen splittrades ytterligare även om också ZANU-PF spelade upp en intern maktkamp i det offentliga och presidentfrun Grace Mugabe seglade upp som en maktfaktor. En viss uppgivenhet präglar samhället och flera av civilsamhällets organisationer står vilsna i hur de nu ska positionera sig samt förhålla sig till ZANU-PF regeringen.

¹ Review of the Strategy for Swedish Aid Initiatives in Zimbabwe: January 2011- December 2014. Indvelop AB.

Den nya konstitutionen antogs med förhoppningen om att den skulle leda till en positiv demokratisk utveckling i Zimbabwe. Ett stort antal lagar behöver dock anpassas till konstitutionen för att den ska få genomslag, en process som gick mycket långsamt under året. Politisk vilja att driva på processen saknas till stor del. De särskilda kommissionerna under den nya konstitutionen lider av brist på resurser och personal, vilket begränsar deras möjlighet att leverera på sina mandat. MR-kommissionen har inte yttrat sig gällande nyligen inträffade MR-brott och jämställdhetskommisionen har ännu inte etablerats.

Zimbabwes ekonomi fortsatte att stagnera under 2014, och fattigdomsnivåerna nådde höga 72 procent². Den ekonomiska situationen är mycket besvärlig med stora och ökande utgifter för statsanställdas löner, begränsade skatteintäkter, hög skuldsättning, begränsade utländska direktinvesteringar och dålig likviditet osv. Den informella sektorn fortsätter att växa parallellt med en ökad arbetslöshet (för närvarande över 50 procent). År 2014 låg tillväxten på 3 procent vilket med den befolkningsökning som nu råder innebär cirka 1 procent tillväxt per capita. Det är långt ifrån tillräckligt för att hantera de utmaningar som finns, exempelvis för finansiering av de sociala sektorerna vilka ambassaden ger ett betydande stöd till.

MR-situationen är för närvarande inte alarmerande, men bör fortsatt följas. Flera utmaningar återstår; rättsväsendet är fortsatt politiserat och används inte sällan som politiskt maktmedel, poliskåren är korrupt, tvångsvräkningar förekommer och civilsamhället vittnar om själv censur och ett samhälle som präglas av övervakning. Många menar att våldet ligger nära ytan och lätt kan blossa upp.

Korruptionen är fortsatt omfattande i Zimbabwe. Korruptionen har avhandlats relativt öppet i media under året, men ännu visas ingen politisk vilja att ta itu med problemet.

Ljusglimtar

Ett positivt inslag 2014 var att EU lyfte de restriktiva åtgärderna under artikel 96 av Cotonouavtalet mot Zimbabwe. Detta banar vägen för en normaliserad biståndsrelation och för ett närmande till regering och statliga institutioner. EU och Zimbabwe har avtalat ett National Indicative Program 2014-2020 under den 11:e EDF, med följande huvudkomponenter; 1) jordbruksbaserad utveckling 2) hälsa 3) god samhällsstyrning och institutionsbyggande.

Ett centralt spår i processen mot normaliserade relationer är det Staff Monitoring Program som ingått mellan regeringen och Internationella Valutafonden (IMF). Det aktuella programmet löper under år 2015 med den övergripande målsättningen om skuldavskrivning. IMF:s bedömning är att regeringen under 2014 visade förnyat intresse för policyreformer och ett åtagande att hantera landets ekonomiska problem. Retoriken från regeringen tyder på att det nu finns ett seriöst åtagande att möta IMF:s och de övriga IFI:s krav – men ord ska omvandlas till handling. För att främja långsiktighet i sitt engagemang återetablerade IMF ett kontor i landet under 2014. Även Världsbanken ökade sitt engagemang i Zimbabwe under året.

I slutet av 2013 färdigställde regeringen sin 5-årsplan; Zimbabwe Agenda for Sustainable Socio-economic Transformation, 2013-2018 ("Zim Asset"). Detta policy-dokument inkluderar strategier för förbättrad social service, infrastruktur, livsmedelsförsörjning och ekonomisk tillväxt. Det är en ambitiös plan, men den struktur för att koordinera insatser och finansiering som finns på pappret har inte sjugets. Landets bekymmersamma ekonomiska situation sätter gränser för hur planen ska kunna realiseras. FN har haft en koordinerande roll i arbetet med Zim Asset, med vissa framgångar.

Under 2014 påbörjades arbetet mellan regeringen och FN med att utarbeta FN:s nya utvecklingsprogram ZUNDAF (Zimbabwe United Nations Development Assistance Framework 2016-2020). ZUNDAF lägger grunden för FN-organisationernas landprogram samt hur givare framöver

² Zimbabwe 2012 Millenium Development Goals Progress Report och World Food Programme Zimbabwe Brief 2014

kanaliserar sitt bistånd via FN. Det svenska stödet till FN:s kontor har varit strategiskt i utformningen av ZUNDAF.

Nationella Statistikbyrån ”ZIMSTAT” publicerade studien ”Multiple Indicator Cluster Survey” (MICS), i samarbete med UNICEF. Studien bidrog till ny statistik rörande social utveckling, med indikatorer som särskilt visar kvinnors och barns situation. Statistiken är unik i sitt slag och ger ambassaden ett tydligt riktmärke för om våra prioriteringar ligger rätt. En direkt konsekvens av studiens resultat är att ambassaden ökar stödet till UNICEF, då de sociala utmaningarna fortfarande är väldigt stora. Vidare är studien ett viktigt underlag för dialogen med FN-organisationerna. MICS och rapportering från UNICEF och andra FN-organ som erhåller svenskt stöd har visat att resultaten som leder till målen i sektor 2 är mycket goda. FN är en kompetent partner som i allt väsentligt har levererat enligt plan.

Sammanfattningsvis blev ändå 2014 lite av ett förlorat år för demokratisk utveckling och social och ekonomisk återhämtning vilket också begränsade vissa insatser genomförande och måluppfyllelse. Detta fick konsekvenser särskilt i sektorn ”Demokratisk samhällsstyrning, MR och Jämställdhet”. Den politiska miljön ledde till att aktiviteter på bla. ministerier, kommunnivå och institutioner haltade. Den långsamma anpassningen av lagar till den nya konstitutionen och kommissionernas frånvaro har begränsat måluppfyllelsen i framförallt en jämställdhetsinriktad insats men märkts av i fler. Ambassaden har haft svårighet med att ta nya initiativ då positiva förändringsaktörer inte har klivit fram.

Den tyngdpunktsförskjutning från humanitärt stöd till återuppbyggnad och mer fokus på utveckling som ambassaden kunde rapportera om i förra årets strategirapport har fortsatt och märks också i ambassadens portfölj. Civilsamhällesorganisationer går också mot kapacitetsuppbyggnad och arbete för demokratiska fri- och rättigheter snarare än fredsbyggande insatser vilket i sig är ett tecken på att konfliktrisken har avtagit något. Det vänteläge som ambassaden befinner sig i vad gäller ny strategi är detsamma som för ett år sedan vilket också reflekterades i förra strategirapporten. Inga stora förändringar i portföljen har genomförts till följd av utvecklingen i Zimbabwe men vissa justeringar har gjorts för att bättre svara upp mot rådande behov och möjligheter. Bland annat gavs stöd till kvinnors och unga personers ekonomiska egenmakt och entreprenörskap.

Övergripande bedömning av måluppfyllelse		Övergripande bedömning av insatsportföljens genomförande	
Utbetalt belopp inom strategin 2014:	207 MSEK	Totalt strategibelopp:	200 MSEK
Avtalat belopp:	207 MSEK	Strategiperiod:	2011-2015
Antal avtalade insatser 2014-12-31:	31 stycken	Utbetalt belopp inom andra anslagposter som gick till landet/regionen 2014:	13 MSEK

Kommentar

Insatsplaneringen kom p.g.a. den osäkra politiska utvecklingen och den försenade strategiprocessen att bli avvaktande. Ett antal försenade utvärderingar kom att fördröja beredningarna av nya insatser. Trots detta kunde hela budgetallokeringen om 200 MSEK utnyttjas, mycket tack vare en tidigareläggning av medel till UNICEF:s landprogram. UNICEF blev därmed den största insatsen med 100 MSEK under året. På grund av förseningarna hade vi endast sex avtalade insatser med framtida utbetalningar på totalt 85 MSEK i avtalsportföljen när 2015 började. Portföljen behöver läggas om – vilket är möjligt att göra fullt ut när en ny strategi är på plats. Avtal som ingåtts under senare hälften av 2014 har i några fall därför medvetet varit kortare för att inte låsa upp tillgängliga medel i händelse av en ny inriktning.

Slutsatser

- Nuvarande strategi är förlegad. En ny strategi som bättre möter Zimbabwes nuvarande utvecklingsutmaningar behövs från 2016.
- EU har hävt de restriktiva åtgärderna mot Zimbabwe under Cotonouavtalet, vilket öppnar för ett försiktigt närmande mot regering och myndigheter.
- Långsam anpassning av ett stort antal lagar till den nya konstitutionen försenar en positiv utveckling och andan av konstitutionalism.
- Ekonomin är i kris och visar inga tecken på snar återhämtning. Det påverkar bl.a. regeringens möjlighet att finansiera de sociala sektorerna.
- MR-situationen är skör men inte alarmerande.
- Den svenska portföljen har i stort sett varit relevant under 2014 men har behövts kalibreras för att svara upp mot en förändrad kontext. Insatser som adresserar arbetslöshet, kvinnors och unga människors ekonomiska situation har prioriterats.
- Slutsatser från genomförandet av insatser som svarar upp mot delmål 1 är att insatserna i stort sett har implementerats enligt plan och är relevanta, men att de sammantaget endast delvis har bidragit till måluppfyllelsen. Situationen för civilsamhället, ett ökat fokus på organisationernas kapacitet och en ny strategi kommer att lägga grunden för en något förändrad portfölj som kan svara upp mot målsättningar inom Demo-MR-området.
- Slutsatser från genomförandet av insatser som svarar upp mot delmål 2 är att resultaten är goda och att FN som samarbetspart levererar enligt plan. Inga förändringar har behövts göras under året.

2. Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per sektor

Sektor	Avtalat 2014, i MSEK	Utfall 2014, i MSEK
Demokratisk samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och jämställdhet	64	64
Ökad tillgång till grundläggande social service för utsatta grupper och individer	143	143

2.1 Sektor 1: Demokratisk samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och jämställdhet

- Uppbyggnad av transparenta demokratiska institutioner, fria, oberoende medier och institutioner som verkar för ökad respekt för de mänskliga rättigheterna.

- ii) Ett växande demokratiskt, livskraftigt och pluralistiskt civilt samhälle i vilket människor organiserar sig fritt i politisk eller annan verksamhet, inklusive verkar för ökad respekt för de mänskliga rättigheterna.

Bedömning av måluppfyllelse	Bedömning av insatsportföljens genomförande

Uppbyggnad av transparanta demokratiska institutioner, fria oberoende medier och institutioner som verkar för ökad respekt för de mänskliga rättigheterna

Förra årets strategirapportering belyste en kontext där förutsättningarna för att nå de övergripande målsättningarna om en demokratisk utveckling kännetecknad av respekt för de mänskliga rättigheterna hade ökat genom den nya konstitutionen. Goda resultat rapporterades i stödet till konstitutionsprocessen, samt till kapacitetsuppbyggande stöd till valkommissionen som bland annat bidrog till att val under fredliga former kunde genomföras. Som beskrivits i del 1 har 2014 präglats av en väntan på politiskt handlingskraft på en rad områden. Inte minst gäller detta det omfattande arbetet som krävs för att anpassa ca 400 lagar till den nya konstitutionen. Därtill att få de fem kommissionerna operativa. Det faktum att ZANU-PF återigen har egen majoritet i parlamentet, ger regeringspartiet ett stort inflytande i hur den fortsatta demokratiska utvecklingen och respekten för mänskliga rättigheter kommer att se ut. MR-situationen är inte alarmerande men skör och måste bevakas. Övergrepp sker och civilsamhället vittnar om övervakning och att våldet lätt kan blossa upp. Stöd till MR-organisationer har därför fortsatt i samma omfattning som tidigare och portföljen är i stort sett oförändrad. Likaså är medialandskapet relativt oförändrat och ambassaden ser behovet av ett mediaprogram som bidrar till att stärka yttrande – och pressfrihet. Det till stora delen nya parlamentet behöver utbildning och kapacitet att stifta lagar och övervaka dess genomförande, men även för att upprätthålla sin representativa funktion. Under 2014 har ambassaden därför fört diskussioner om ett svenskt stöd till parlamentet via UNDP och en beredning pågår för närvarande.

På insatsnivå kan det konstateras att vissa program har påverkats av den politiska kontexten som präglar Zimbabwe 2014. Genomförandet av jämställdhetsprogrammet Joint Program for Gender Equality (JPGE)³ genom UN Women hämmades delvis av att Jämställdhetskommisionen inte har etablerats. Positiva resultat kan ändå noteras i arbetet med jämställdhet. Stödet till Gender Links⁴ och Swedish International Centre for Local Democracy (ICLD)⁵ bidrog tillsammans till förbättrad jämställdhet mellan män och kvinnor på kommunnivå. Gender Links program bidrog under 2014 till att 33 lokala myndigheter har jämställdhetsplaner samt budgeterar enligt principen om jämställdhetsbudgetering. Samtliga lokala myndigheter där programmet har genomförts har även fokuspunkter som driver jämställdhetsfrågor. ICLD:s program bidrog genom att kapacitetsstärka 24 kvinnliga lokalpolitiker. Efter genomfört program rapporterade samtliga deltagare att programmet har stärkt deras professionella kapacitet.

Det svenska stödet till valkommissionen (ZEC) via EISA⁶ och stödet till ZESN⁷ resulterade i ett närmare och öppnare samarbete mellan ZEC och civilsamhällesorganisationer. Under våren arrangerade ZEC med svensk finansiering ett större antal konsultativa möten, bl.a. för att diskutera erfarenheter från valen 2013 och diskutera framtida modeller för väljarregistrering. Trots att ZESN är en högljudd opinionsbildare för mer omfattande valreformer samarbetade organisationen lyckosamt med valkommissionen avseende väljarutbildning i samband med fyllnadsval och kom också under året att organisera ett antal s.k. BRIDGE-utbildning⁸ i väljarregistrering för distriktsfunktionärer,

³ Joint Program For Gender Equality, insats-id: 52120071

⁴ Gender Justice and Local Government, insats-id: 52120058

⁵ ITP Zimbabwe Specific, insats-id: 52120058

⁶ Election Support to EISA, insats-id: 52120047

⁷ Zimbabwe Election Support Network, insats-id: 52120040

⁸ BRIDGE = Building Resources in Democracy, Governance and Elections.

koordinatörer för väljarutbildning, CSOs m.fl. Efter en omfattande konsultativ process (public hearings) i landet för att fånga upp hur vallagen bäst bör anpassas till den nya konstitutionen antogs under året ett antal justeringar av vallagen⁹, dock få av stor betydelse; bl.a. fördes röstlängden inte över till valkommissionen och den konstitutionella rätten för fångar och diaspora att rösta kom inte att realiseras. Regeringen aviserade dock att en mer genomgripande översyn av vallagen kommer att ske vilket bedömare anser är mycket brådskande för att med god marginal kunna skapa förutsättningar för valen 2018.

Ett växande demokratiskt, livskraftigt och pluralistisk samhälle i vilket människor organiserar sig fritt i politisk eller annan verksamhet, inklusive verkar för ökad respekt för de mänskliga rättigheterna

Det svenska stödet till civilsamhället är begränsat och det är svårt att se hur det kan bedömas ha bidragit till de högt ställda målsättningarna i strategin. Stödet har bidragit till pluralism genom att ha nått en rad olika organisationer i olika delar av landet – och med olika mandat - men ambassaden kan inte belägga att stödet har ökat livskraften i ett politiserat och generellt svagt civilsamhälle. Under 2014 visade utvärderingar¹⁰ att flera av ambassadens partnerorganisationer brister i kapacitet vad gäller resultatbaserad styrning vilket ambassaden i kommande beredningar och i dialog med parterna sätter mer fokus på.

Anti-korruptionsarbetet är centralt för att uppnå resultat under det här delmålet. Transparency International (TI)¹¹ visade goda resultat under året vilket också visades i den utvärdering¹² som gjordes under året. Bland annat startades grupper för samhällspåverkan och ansvarsutkrävande.

Organisationen är kompetent och driver anti-korruptionsagendan på bred front och med konkreta insatser. TI:s forskningsstudier har också haft inflytande vid lagstiftning rörande pengatvätt och ökad transparens i gruvindustrin. Utvärderingen slår också fast att TI:s arbete med stor sannolikhet har bidragit till en ökad frekvens av sk ”citizen journalism” som rapporterar på korruption vilket i sig är ett viktigt resultat. Även här hämmas arbetet av en dåligt fungerande kommission för antikorrupption.

För att hantera de risker som är tydliga i en korrupt miljö har ambassaden ökat sitt preventiva korruptionsarbete. Vi arbetar närmare våra partners revisorer och beställer behovsanpassade revisionsrapporter. Detta har redan lett till möjligheter att stärka organisationers interna kapacitet och därmed begränsa de risker för korruption som finns i svaga organisationer som arbetar i komplexa miljöer.

Fortsatt stöd till demokratiska institutioner, media och civilsamhället för stärkande av demokratiska och mänskliga rättigheter är utan tvivel relevant. Däremot behövs portföljen kalibreras mot bakgrund av en annan social, ekonomisk och politisk kontext än den som rådde när strategin skrevs. Ett sådant arbete är särskilt viktigt vad gäller delmål 1. Vägledning behövs således från en ny strategi, men också från det intensifierade arbete som nu inletts vad gäller intern styrning och kontroll och granskning av olika organisationers kapacitet.

Slutsatser:

- Stöd till demokratiska institutioner har bedrivits lite på sparlåga under 2014 och med varierande resultat – mycket till följd av en bristande politisk handlingskraft efter valen 2013.
- Media-stödet fortsätter och är relevant och väl genomfört.
- MR-situationen i landet är inte alarmerande – men stöd är högst berättigat och portföljens sammansättning fortsatt relevant.

⁹ bl.a. justeringar med hänsyn till de 60 nya platserna i parlamentet för kvinnor, val till ”provincial councils”, hur valresultat ska meddelas, antalet funktionärer i vallokaler etc.

¹⁰ Bland annat ”Diakonia End of Program Report 2014” och ”LRF End of Program Report 2013”

¹¹ Transparency International Zimbabwe, insats-id: 52120045

¹² Evaluation of Sweden-Funded Transparency International Zimbabwe, period 2009-2014

- Stöd till civilsamhällets olika parter har visat på blandade resultat, dels till följd av den politiska kontexten men också för att organisationer lider brist på kapacitet.
- Sammantaget är portföljen under översyn i syfte att bättre anpassa stödet till rådande omständigheter och en kommande strategi.

2.2 Sektor 2: Ökad tillgång till grundläggande social service för utsatta grupper och individer

Bedömning av måluppfyllelse		Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Indikatorer	Utgångsläge	Utfall 2014	Det svenska bidraget 2014
Antal flickor och pojkar (mellan 12-23 månader) som är fullt vaccinerade	37% (2009)	70%	Ca 5% ¹³
Antal förlossningar med barnmorska/på institution	60% (2009)	80%	Ca 5% ¹⁴
Antal kvinnor och män som fått tillgång till preventivmedel	58% (2011)	67%	Ca 20% ¹⁵

Det samlade stödet inom sektorn bidrar positivt till måluppfyllelsen om att öka den grundläggande servicen för samhällets utsatta. Många goda resultat har uppnåtts och det finns gedigna och väl presterande program. En utmaning för sektorn generellt är dess mycket låga nationella budgetallokering. Inom vårt stöd till hälsosystemet, utbildning och skydd av barn har biståndet en central funktion som finansieringskälla. I takt med att landets ekonomiska situation fortsätter att förvärras minskar möjligheterna för att regeringen ska kunna ta ökat finansieringsansvar inom den närmsta framtiden. Uppdaterad statistik visar att stora grundläggande behov kvarstår de närmaste åren.

Det svenska stödet till UNICEF:s landprogram¹⁶ täcker en rad viktiga aspekter som alla bidrar till resultatet. Programmet har haft ett effektivt genomförande och god resultatuppfyllelse. Bland annat har det svenska stödet bidragit till återuppbyggnad av hälsosystemet. I samarbete med hälsoministeriet och andra aktörer har UNICEF bidragit till ökad tillgång till gratis mödra- och barnhälsovård, bl.a. genom att stå för löpande kostnader vilket inneburit att hälsostationerna kunnat avstå från att ta ut patientavgifter. Det har förbättrat mödra- och barn hälsan. Mödradödligheten har gått ner, och ligger idag på 614/100000 levande födda barn (2011 låg nivån på 960/100000). Det är framförallt en stabil tillgång till läkare (minst tre läkare per distrikt), barnmorskor, utrustning och mediciner som har möjliggjort sänkningen.

Genom UNICEF:s landprogram har även kontantöverföringar ("socialbidrag") getts till de mest utsatta, föräldralösa hushållen. Målet att ha nått 55 000 hushåll 2015, är på god väg att uppnås. Den s.k. transitionsfonden inom utbildning stödjer underfinansierade skolor och möjliggör genom olika

¹³ Sverige bidrar ca 65 MSEK per år till UNICEF:s årliga kostnad för sitt landprogram som är ca 1 400 000 000 SEK

¹⁴ Sverige bidrar ca 65 MSEK per år till UNICEF:s årliga kostnad för sitt landprogram som är ca 1 400 000 000 SEK

¹⁵ Sverige bidrar med ca 21 MSEK per år till UNFPA/ISP programmets årliga kostnad som är ca. 102 MSEK

¹⁶ UNICEF Country Program 2012-2015, insats-id: 52120055

bidrag utsatta barn att gå i skolan. Det svenska icke öronmärkta stödet till hela UNICEF:s landprogram har genom sin flexibilitet ökat programmets effektivitet och möjliggjort finansiering och större påverkan avseende bl.a. policy, nationell kapacitet för datainsamling och studier (bland annat en nationell studie om funktionshindrades situation i Zimbabwe). UNICEF spelar en viktig roll inom ramen för en dialog med regeringen (Finansministeriet) om hållbarhet i sociala sektorer och hur finansiellt utrymme kan skapas för dessa sektorer i framtiden. En utmaning för UNICEF har varit att nå goda resultat inom födelseregistrering och att motverka barnäktenskap och tonårsgraviditeter.

Det svenska stödet har bidragit till förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), särskilt bland flickor och kvinnor. I förra årets strategirapport rapporterade ambassaden att UNFPA:s SRHR program Integrated Support Program (ISP)¹⁷ hade ett långsamt genomförande och mindre god måluppfyllelse inom vissa områden. Programmet kom ikapp under 2014 och uppnådde goda resultat. Förbättringen kan härledas till stärkt programstyrning och koordinering, inklusive förstärkt ledning på UNFPA. En utvärdering¹⁸ av programmet gjordes 2014 av DFID och visar att särskilt goda resultat har uppnåtts i arbetet med könsrelaterat våld bland annat genom rättshjälp, skyddat boende för utsatta flickor och kvinnor, rådgivning och preventionsarbete. Även arbetet med livmoderhalscancer screening har varit särskilt framgångsrikt. Vidare har programmet bidragit till att tillgången, kvaliteten och upptaget avseende familjeplanering har höjts för ungdomar på de distriktsbaserade hälsostationerna, samt att sexarbetare fått tillgång till bättre service genom att öppna fler ställen dit de kan gå utan att bli utsatta för diskriminering av olika slag.

År 2015 är det sista året för UNICEF:s flergivarfonder inom sociala sektorer. Det är även sista året för UNFPA:s Integrated Support Program. En ny Health Development Fund är under utarbetande vilket till stor del kommer att gifta samman UNICEF och UNFPA inom mödra- och barnhälsovård.

Ambassadens stöd till UN Resident Coordinators Office (UNRCO)¹⁹ har bidragit till förbättrad koordinering av FN-organisationerna. Ett framstående resultat i detta stöd från 2014 är framtagandet av den nya ZUNDAF som faciliterades av kontoret. Beslut om en ny ZUNDAF väntas i april. Under början av innevarande år märks dessutom ökad aktivitet bland FN-organisationerna att uppnå fler exempel på gemensamprogrammering.

Stödet för rehabilitering av infrastruktur inom vatten, sanitet och elektricitet via den s.k. Zimfonden²⁰ som hanteras av Afrikanska utvecklingsbanken, påvisade en högre implementeringstakt 2014 jämfört med tidigare. En givar gemensam ”review” genomfördes i augusti 2014, vilken dels kunde konstatera en förbättrad implementering, dels pekade på ett antal utvecklingsutmaningar som bör bemötas, t.ex. nödvändigheten av ett mer robust M&E system, bättre koppling mellan upphandlande och implementerande konsulter, större fokus på hållbarhetsfrågor inom framförallt vattensektorn via kapacitetsuppbyggande stöd och fokus på finansieringsfrågor för framtida underhåll. Ett antal av dessa rekommendationer tas nu omhand i planeringen för fas två av fondens arbete. Ambassaden fyllde på fonden med ytterligare 20 MSEK i december 2014 och valdes också till givarnas representant som ”co-chair” för fonden under 2015.

Slutsatser:

- Stödet är relevant och svarar upp mot stora behov inom sociala sektorer och levererar goda resultat.
- UNFPA har stärkts under året och levererar nu bra resultat vad gäller SRHR.

¹⁷ ISP Integrated Support Program, insats-id: 52120025

¹⁸ ISP Annual Report 2014, DFID

¹⁹ UN Coherence Effort, insats-id: 52120049

²⁰ MDTF/Programmatic, AfDB, insats-id: 52120000

- Stödet till UNRC har varit och fortsätter att vara strategiskt för FN:s möjlighet att koordinera program och utarbeta det kommande FN programmet ZUNDAF.
- Inga omfattande justeringar av portföljen bedöms behövas det närmaste året.

3. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör 0%	Sveriges andel av totala biståndet utgör 4%
Givargemensam samarbetsstrategi: Finns ej	Gemensamma EU-strategin gäller 2014- 2020 Status på EU-gemensamprogrammering: skrevs under i slutet av 2014, har ej startat.
De fem största givarna (organisationer och länder) är: 1. Storbritannien (162 MUSD) 2. USA (158 MUSD) 3. Globala Fonden (134 MUSD) 4. EU (82 MUSD) 5. Sverige (38 MUSD)	Sverige är den 5:e störste givaren Av EU MS är Sverige den 2:a största givaren

Sverige är klättrat upp från att ha varit den sjunde största givaren 2013 till att vara den femte största 2014 enligt OECD/DAC:s statistik. Baserat på OECD/DACs statistik ovan uppskattas Sveriges andel av det totala biståndet till Zimbabwe 2012-2013 till ca 4 procent. Slutsatsen är att andra givare har dragit ner på sitt bistånd till Zimbabwe, vilket har gjort att Sverige har klättrat upp till att bli femte största givaren. Vår andel av det totala biståndet uppskattas fortsatt till 4 procent. I dagsläget kanaliseras inget bistånd via statens system.